

ЗЕМЛЕ МОЯ—ДОЛЕ МОЯ

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА

Валентин МОРОЗ

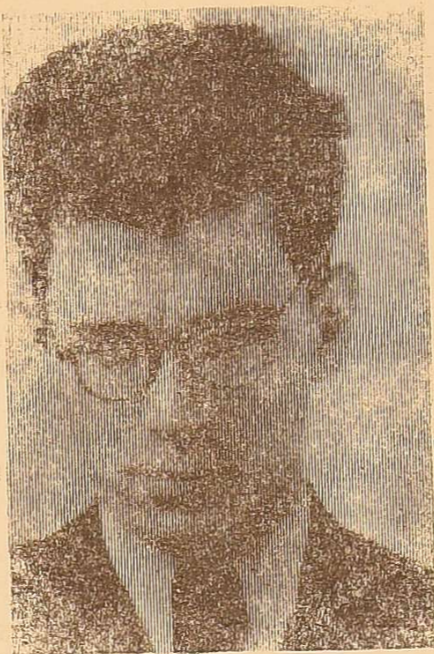
Моїй землі

Я й родився, напевно, в грозу,
Бо, відколи себе пам'ятаю,
Синім зливам назустріч несучи
Все, що в серці бентежному маю.
І селянським простим рушником
Розтираючи тіло червоне,
Я примушую серце бігом
Доганяти вітри-вітрогони.
І ловлю їх аж в буйних степах,
І гнуздаю їх силу нестримну.
Від землі своєю пропах,
І про землю найкращі пісні.
І землі моїй — слово і діло.
Ой ви, грози мої весняні,
Що в дитинстві дали мені силу.

ГОВОРІТЬ, КОЛОСКИ

Говоріть, колоски, говоріть,
Не цурайтесь людського слова.
Вашим зернам важким горіть
У поезії знову й знову.
Вашим зернам свідками быть,
Як судитимуть пустобріхів:
Хто приїхав грошей гребнучь,
Хто для слави сюди приїхав.
Хто гречаної каші не їсть,
Вимагає м'ясне подати,
Хто не може, щоб тільки шість,
А не десять годин поспати.

Вашим зернам людей судить
І вершити — ганьба чи слава.
Говоріть, колоски, говоріть:
Ваше право — велике право!

П'ять років — не такий вже великий строк. Але при бажанні за цей час можна зробити багато. На наших очах підріс Валентин Мороз, як поет. Не виріс, а саме «підріс», бо рости йому ще чимало. Від нудних і плаксивих віршів про кохання прийшов він до широких громадських узагальнень. Публіцистичні нотки в поезіях Мороза все більше кріплять. І це за порука того, що при наполегливій і повсякденній праці Валентин таки буде поетом.

Г. ШЕНДРИК.

ЕКЗОТИКА

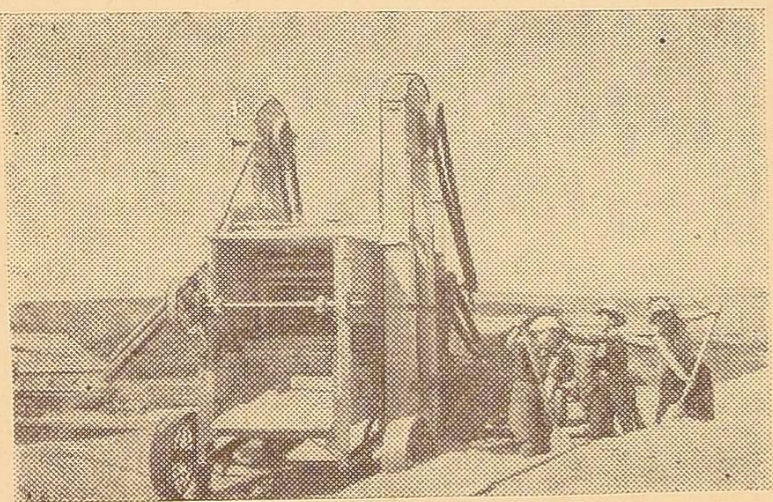
Накивали п'ятами
Душами недужі.
Нас лишилось п'ятеро,
Молодих і дружних.
Ми будемо житла
Тим, що прийдуть потім.
На чолі відкритім
Мерзнуть краплі поту.
Бо — така епоха,
Бо — така робота.
Але ж нам, закоханим,
І в кіно охота.
Коли степ і хату
Вечір припорошить,
Нам би цілувати
Дівчину хорошу.

І по тій причині
Ми у клуб щонаочі
Гонимо машину
По серця дівочі.
Сотню верст полями —
П'ять хвилин побачення...
Вдень — таскаєм камінь
І живем — не плачемо.
На чолі відкритім
В нас льодинки поту.
Ми будемо житла
Тим, що прийдуть потім.
Нас лишилось п'ятеро,
Молодих і дружних.
Накивали п'ятами
Душами недужі.

Дівчині

Ти ідеш по ниві, наче сонце,
Наче повне літо по землі.
В золотій мосянжовій обновці
Колоски — як дітлахи малі.
І вони хвилюються, я знаю,
У тривозі ждуть твоїх похвал,
І зустрічний вітер колихає
Колосків видзвонюючих вал,
Просить їх поглядити рукою,
Похвалити — саме ж на порі!
І виводять в поле за тобою
Сто комбайнів хлопці-косарі.

Комбайнер заснув,
перетомившись,
Втома руки й ноги скам'янили,
А над ним, з пошаною
схилившись,
Пшениці задумано шуміли.
Крізь брудну,
розхристану сорочку
Вільно груди дихають відкриті...
Тихше, вітре.
Тихше, колосочки!
Дайте комбайнерові спочити.

«Перших днів напружені бої».

У комбайнера родилась дочка.
Цілий світ на ту радість чекав
І сонцем бризнув на трави-роси,
На добре жито, рясні покоси.
А в комбайнера вирости крила,
А в комбайнера погляд —
іскристий.
— Люди, серце моє розкрилось,
Наче брунька зеленим листом.
Дочка — це ж добре, так добре,
люди!

Дочка — ви чуєте? — так
багато!
Це стільки ніжності батькові
в груди,
Це стільки радості матері в хату.
Гей, добрі люди, в нашу хатину
Та сходитесь в гості з усього
світу!
Підносить батько в руках
дитину,
Неначе сонце, що людям
світить.

Ровесникам

Вже давно забулась новизна,
Героїчний тон в газетах зник.
Скоро саме слово «цілина»
Перейде в заплений словник.

Тут звичайне небо угорі,
В далину — звичайний битий шлях.

І прості селяни-трударі
Урожай збирають на полях.
Тільки нам, ровесники мої,
Будуть снитись запахи ріллі,
Перших днів напружені бої,
Перший піт із кров'ю на чолі.

І гаряче слово «цілина»
Все життя будитиме серця
Тим, хто відчував себе сповна
Гідним зватися іменем бійця.

— Гаття-я! Гаття-я! Гаття-я!
Лиш рілля під копитами
рветься...
Озовися ж ти, земле моя,
Розтривож мені спогадом серце.

Ми сьогодні одгрузимо хліб,
Розпряжемо коней опівночі.
За десятки розбурханих діб
Будем спати, хто скільки захоче.

На світанку розбудить мене
Ніжним запахом зоране поле.
Ні, до старості літ не мине
Мого серця
схвильована доля,

Не мине, не пройде віддалі,
У найтяжчі хвилини не кине
Без Дніпра, без моєї землі,
Без широких полів України.

Люди, чуєте?

— Люди, чуєте? — а хто це
Трави дзвонами колише?
Люди, чуєте? — до сонця
Хтось говорить ніжні вірші.
Він десь зовсім-зовсім

близько:

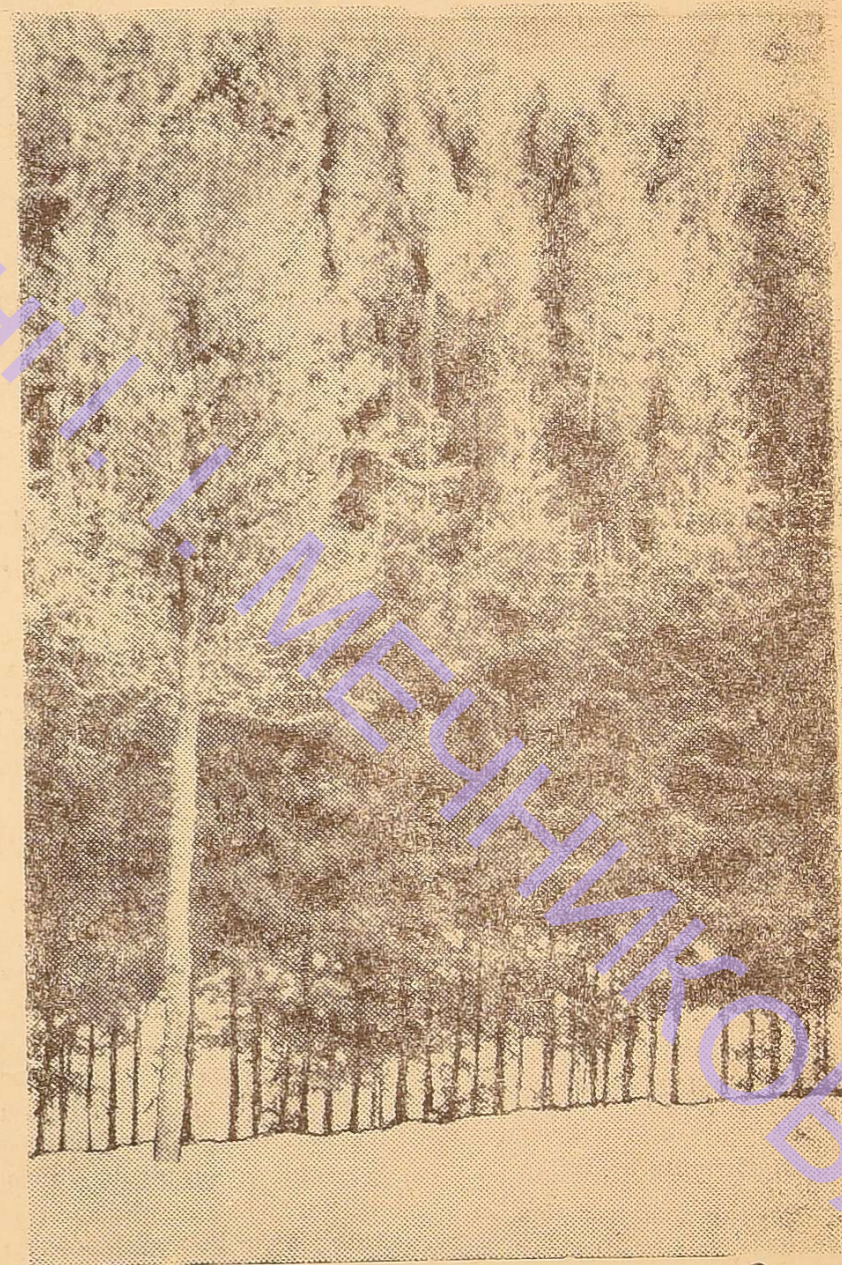
То затихне, то сміється.
— Люди, може, то берізка? —
Кажуть, в неї ніжне серце.
Може, вдарилося відерце
В чисте дзеркало криниці?
— Люди, ні, — то в мене серце
Буйним співом колоситься...
І бринить навстріч світанню,
Вам назустріч, добрі люди,
Пісня широкого кохання,
Що тривожить юні груди.

Соняшники в сонці,
В росяних краплинах.
Тягнеться до сонця
Дорога людина.
Тягнеться до сонця
Ручками малими,
Ручками малими.
Карими очима
Карими очима —
Чисто, як у мамі,
Що тримає сина
Юними руками.

РВЕТЬСЯ МОРЕ, СТОГНЕ МОРЕ...

Рветься море, стогне море,
І кричить розпачно вітер,
Чорні хвилі, наче гори,
В берег б'ють несамовито.
Що ж ви думаєте — море
Тільки горде і бурхливе?
Є і в моря чорне горе,
Що змінює дні шасливі.

В темні ночі, повне шалу,
Море буде зло ридати.
Не ходіть тоді на скали
Ви на нього споглядати.
Вранці буде тихий шерех,
Буде ясно і прозоро.
А тепер не йдіть на берег,
Лайте виплакаться морю!

«На моїй землі».

Редактор В. В. ФАЩЕНКО.

